
Thuis of in het ziekenhuis?

Hoogleraar spreekt tijdens Jubileumsymposium

Zorg waarvoor je vroeger naar het ziekenhuis moest, kan tegenwoordig steeds vaker thuis gegeven worden. Voor ouderen met dementie kan dit een uitkomst zijn, omdat zij hun vertrouwde omgeving niet hoeven te verlaten en de kans op complicaties daarmee kleiner is. Daarnaast worden mensen steeds eerder uit ziekenhuizen ontslagen. Dat vraagt om betere nazorg en begeleiding thuis, zeker voor de meest kwetsbare ouderen die het vaak niet zo goed meer kunnen overzien als er snel veel verandert.

Tijdens het symposium sprak hoogleraar Sophia de Rooij over het geheim van Samen voor de beste zorg, en over hoe we in Nederland omgaan met de zorg voor kwetsbare ouderen. Ze onderzoekt onder meer onder welke voorwaarden zorg thuis een volwaardig alternatief kan zijn voor een ziekenhuisopname. De bevindingen worden zoveel mogelijk in de praktijk getoetst. 'Als je echt voor verandering wil zorgen, moet je kennis meteen verankeren in het systeem.'

Met ouderen in gesprek

De beste zorg voor ouderen met een acute zorgbehoefte kunnen bieden, daar is het Sophia de Rooij om te doen. Haar haast aangeboren liefde voor ouderen moet ze vaak toelichten, valt haar op. 'Mensen vinden dat blijkbaar niet zo vanzelfsprekend. Ik ben altijd omringd geweest door oudere mensen, dat was mijn natuurlijke omgeving. Met mijn oma

uit 1898 had ik een goede band. Ik heb het nooit moeilijk gevonden om met ouderen in gesprek te gaan.' Zes jaar lang leidde De Rooij het onderzoek naar de Transmurale Zorgbrug, waarin 700 ouderen, drie ziekenhuizen, diverse thuiszorgorganisaties en ook zorgverzekeraars participeerden. Inmiddels gebruiken 29 ziekenhuizen, waaronder het Martini Ziekenhuis, deze zorgbrug. Een ervaring die van pas komt, want nu werkt ze met maar liefst 15 partijen aan het onderzoek 'Hospital at Home: zorgprogramma voor ouderen met dementie'. 'Ambulancepersoneel, patiëntenorganisaties, wijkverpleegkundigen, huisartsen, casemanagers dementie, bewegingswetenschappers, kwaliteitsmedewerkers en specialisten: allemaal willen we weten hoe we optimale zorg kunnen bieden, die recht doet aan de wensen en noden van de oudere met dementie. Die drijfveer bindt ons, en daarom zie ik onze samenwerking meer als een beweging dan puur als wetenschappelijk onderzoek. We willen niet alleen

weten hoe we de beste zorg kunnen bieden, maar deze ook meteen verankeren in het zorgsysteem. Daarom is die brede betrokkenheid van alle partijen zo belangrijk. Onze kennis uit dit onderzoek krijgen we alleen geïmplementeerd als we de ouderen en de mensen uit de praktijk er eigenaar van maken.'

Complicaties bij ouderen

De Rooij bouwt met haar onderzoek voort op de ervaringen uit het Nationaal Programma Ouderenzorg. 'Daar zagen we dat er onder kwetsbare patiënten 40% minder sterfte was, als ze door de wijkverpleegkundige uit het ziekenhuis werden opgehaald en daarna nog een paar keer werden bezocht; de Transmurale Zorgbrug. Juist ouderen die in het ziekenhuis belanden, krijgen te maken met complicaties: ondervoeding of infecties. Vaak verhuizen ze uit het ziekenhuis naar het verpleeghuis. Jaarlijks komen 100.000 mensen met dementie in het ziekenhuis terecht met een delier, een acute verwardheid bovenop de dementie. Dan kan juist een onbekende omgeving als een ziekenhuis van invloed zijn op hun gedrag.'

Combinatie van klachten

Bij oudere patiënten is vaak sprake van een combinatie van lichamelijke, psychische en sociale problemen, zo weet ook Jos Verkuyl, geriater in het Martini Ziekenhuis. 'Bij 70% van de patiënten boven de 70 jaar is sprake van meer dan één aandoening. Dat vraagt om specifieke deskundigheid en een multidisciplinaire aanpak. Wij werken dan ook nauw samen met internisten, neurologen en psychiaters en - buiten het ziekenhuis - met huisartsen en specialisten oudergeneeskunde. Daarbij hebben we met name aandacht voor welbevinden, kwaliteit van leven en voorkomen van functieverlies.' Het Martini Ziekenhuis heeft goede zorg voor ouderen al jaren hoog op de agenda staan. 'We hebben direct al op de Spoedeisende Hulp meer aandacht voor de kwetsbare oudere. Ook zijn steeds meer verpleegkundigen in het ziekenhuis geschoold in de ouderenzorg. Patiënten en familie worden meer en meer betrokken bij de behandeling, waardoor ze beter op de hoogte zijn en heropname voorkomen kan worden. Er is aandacht voor medicatie bij ontslag, zodat in de thuissituatie van de patiënt meer informatie over de medicatie bekend is. Daarnaast plannen we onderzoeken steeds vaker op

Jubileumsymposium 'Het geheim van Samen voor de beste zorg'

In het kader van het 25-jarig jubileum organiseerde het Martini Ziekenhuis op vrijdag 28 oktober een symposium in MartiniPlaza met als thema Het geheim van 'Samen voor de beste zorg'. Want wat is de beste zorg eigenlijk? En hoe geef je daar vorm aan, samen met patiënten, huisartsen, zorgverzekeraars, specialisten Ouderengeneeskunde, gespecialiseerd verpleegkundigen, revalidatiecentra, verloskundigenpraktijken, thuiszorg?

Verschillende experts van binnen en buiten het Martini Ziekenhuis gaven hun visie en vertelden over hun ervaringen. Daarna stonden er diverse workshops op het programma. Over patiëntenparticipatie bijvoorbeeld, maar ook over het zorgverlenersportaal, diabeteszorg en zorg voor ouderen.

Eén van de sprekers tijdens het symposium was Sophia de Rooij, hoogleraar Interne Ouderengeneeskunde en klinisch geriater. Zij sprak over de oudere patiënt thuis en in het ziekenhuis.

één dag, met rustpauzes voor de oudere patiënt. Maar denk ook aan heel praktische verbeteringen als het aanpassen van de gladde vloeren in de parkeergarage of de mogelijkheid voor begeleiding door een vrijwilliger tijdens een onderzoek.'